

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи аспіранта кафедри акушерства та гінекології

Буковинського державного медичного університету

Соколова Богдана Вадимовича

на тему «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв'язки та підходи до лікування»,

на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань

22 - Охорона здоров'я за спеціальністю 222 – Медицина

ВИТЯГ

із протоколу спільногозасідання наукової комісії і кафедр: *акушерства та гінекології, акушерства, гінекології та перинатології*, Буковинського державного медичного університету від 20.06.2024 року.

Присутні:

Голова засідання: проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д.мед.н., професор Савка І.Г.

д.мед.н., професор Андрієць О.А.,

д.мед.н., професор Юзько О.М.,

д.мед.н., професор Бодяка В.Ю.,

д.мед.н., професор Білоокий В.В.,

д.мед.н., професор Пенішкевич Я.І.,

д.мед.н., професор Бачинський В.Т.,

д.мед.н., професор Шкварковський І.В.,

д.мед.н., професор Кравченко О.В.,

д.мед.н., професор Федів О.І.,

д.мед.н., професор Бербець А.М.,

к.мед.н., доцент Рак Л.М.,

к.мед.н., доцент Ринжук Л.В.,

к.мед.н., доцент Семеняк А.В.,

к.мед.н., доцент Ніцович І.Р.,

к.мед.н., доцент Бакун О.В.,

к.мед.н., доцент Ясніковська С.М.,

к.мед.н., доцент Юр'єва Л.М.,

к.мед.н., доцент Бирчак І.В.,

к.мед.н., доцент Маринчина І.М.,

к.мед.н., доцент Сем'янів І.О.,
к.мед.н., доцент Булик Т.С.,
к.мед.н., доцент Гресько М.Д.,
к.мед.н., доцент Боднарюк О.І.,
к.мед.н., асистент Гошовська А.В.,
к.мед.н., асистент Печеряга С.В.,
к.мед.н., асистент Приймак С.Г.,
к.мед.н., асистент Дяк К.В.,
к.мед.н., асистент Дубик Л.В.,
к.мед.н., асистент Волошинович Н.С.,
к.мед.н., асистент Сіцінська І.О.,
к.мед.н., асистент Букач О.П.,
асистент Соловей В.М.,
аспірант Тофан Б.В.,
аспірант Скапчук Т.В.,
лікар-інтерн Марчук О.В.,

Секретар засідання: начальник наукового відділу з сектором інноваційного розвитку, доктор філософії Доманчук Т.І.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Публічна презентація наукових результатів дисертації на здобуття ступеня доктора філософії аспіранта кафедри акушерства та гінекології Соколова Богдана Вадимовича на тему: «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв'язки та підходи до лікування» вгалузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина.

Науковий керівник: д.мед.н., професор Юзько О.М., завідувач кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Рецензент:

д.мед.н., доцент Семеняк Аліна Вікторівна, доцент кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

СЛУХАЛИ: доповідь аспіранта Соколова Богдана Вадимовича, який виклав суть та основні положення дисертації на тему: «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв'язки та підходи до лікування».

Аспірант обґрунтував мету і завдання дослідження, відзначив актуальність роботи, окреслив методи дослідження, виклав результати дослідження та висновки (15 хв.).

Питання задавали:

к.мед.н., доцент Семеняк Аліна Вікторівна, к.мед.н., доцент кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Мелатонін на сьогодні широко вивчається в медицині, однак в акушерсько-гінекологічній практиці є новим та той, що піддається активній дискусії. Що наштовхнуло Вас дослідити його при лейоміомі матки?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Нами було проведено ретельне опрацювання джерел наукової літератури за даними яких відомо, що одним із тригерів в патогенезі лейоміоми матки є окиснювальний стрес, адже при порушенні захисних механізмів вільні радикали пошкоджують нитки ДНК і призводять до клітинних змін та патологічної проліферації, а також відбуваються процеси порушення активності ферментативної ланки антиоксидантної системи, відбувається накопичення продуктів перекисного окиснення ліпідів клітинних мембран, зокрема, малонового альдегіду плазми та еритроцитів. Відомо, що мелатонін володіє вираженими антиоксидантними властивостями. У зарубіжних публікаціях висвітлюється позитивний ефект при раку молочних залоз та яєчників. Пророблена праця в університеті Тай бея та отримана позитивна оцінка мелатоніну. То ж на нашу думку це було цікаво дослідити на просторах нашого університету.

Запитання: 2. Чим обґрунтовувалася тривалість прийому препарату мелатоніну?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Особливістю мелатоніну є те, що він не здатний викликати звикання, однак пiti його постійно все ж не рекомендується. Постійний прийом може порушити вироблення організмом природного гормону.

д.мед.н., професор Андрієць Оксана Анатоліївна, професор кафедри акушерства та гінекології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Ви представили, що до основної групи увійшло 60 жінок з лейоміомами матки репродуктивного віку. Деталізуйте, будь ласка, локалізацію міоматозних вузлів та їх кількість у даних пацієнток?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Пацієнтки обиралися з міоматозними вузлами за класифікацією FIGO від 0 до 2 типу, методом сліпої вибірки ділилися на 1 підгрупу без терапії препаратом мелатоніну та 2 підгрупа з медикаментозною корекцією мелатоніном у дозі 3 мг на добу, за 30 хвилин до сну, тривалістю 30 днів.

Запитання: 2. У яких закладах охорони здоров'я Ви вже мали можливість впроваджувати свої результати наукового дослідження?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Наші дослідження було впроваджено в таких закладах: ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня»; «Центральна міська клінічна лікарня» міста Чернівці; «Чернівецький обласний перинатальний центр»; «Кіцманська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування»; «Сторожинецька багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування».

д.мед.н., професор Білоокий В'ячеслав Васильович, професор кафедри хірургії №1, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Ви застосували препарат мелатоніну, як антиоксидант. Які інші антиоксиданти можна було б застосувати. На сьогодні, активно вивчають високі дози вітаміну С. Чому не обрали для свого дослідження цей препарат?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Я не можу Вам дати розгорнутої та чіткої відповіді стосовно антиоксидантних властивостей вітаміну С, адже метою і завданням нашого дослідження був мелатонін. В подальших дослідженнях, можливо, ми спробуємо дослідити і

Запитання: 2. Ви застосували мелатонін з профілактичною чи лікувальною метою?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. У нашему науковому дослідженні мелатонін застосовували з метою лікування та передопераційної підготовки пацієнток для подальшого лікування, оперативного, адже вони відносяться до категорії патологій які лікуються малоінвазивним шляхом.

д.мед.н., професор Бачинський Віктор Теодосович, завідувач кафедри судової медицини та медичного правознавства, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Чи відмічалися негативні ефекти від прийому мелатоніну у жінок? Та чи були жінки, які потребували припинення дослідження?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Ні, жодних алергічних проявів чи побічних дій не було зафіковано.

Всі відібрани пацієнтки лікувалися згідно рекомендацій.

д.мед.н., професор Бодяка Володимир Юрійович, завідувач кафедри онкології та радіології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Розкажіть, будь ласка, детальніше про опитувальники, які Ви використовували у своєму дослідженні?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Для визначення якості життя у жінок з лейоміомою матки було надано опитувальник MOS SF-36, на початку дослідження та через 4 тижні. Даний опитувальник не новий, розроблений Jonh E. Ware, Cathy Donald Sherbourne в США ще в 1992 р. в Центрі Вивчення Медичних Результатів. Однак його удосконалюють та

адаптують для всіх патологічних процесів та станів пацієнтів. Складається з тридцяти шести пунктів, що згруповані у 8 шкал. Оцінка даних дозволяє отримати інформацію про фізичний та психічний компоненти здоров'я. Результати за кожною шкалою варіюють від 0 до 100. Чим вище значення показника, тим краща оцінка за выбраною шкалою.

Другий опитувальник – «Симптоми фіброми матки і якості життя» (Uterine Fibroid Symptom and Quality of Life (UFSQOL)), який застосовували для визначення впливу міоми та лікування на якість життя та оцінки симптомів. Анкета вміщає 8 шкал, а саме: важкість симптомів, стурбованість, активність, енергія(настрій), контроль, сором'язливість, сексуальна функція та якість життя та обчислено за формулами.

Запитання: 2. Чи бачите Ви необхідність застосування даних анкет в рутинній роботі практикуючого лікаря?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. На мою думку, так. Це доступний, швидкий та інформативний інструмент, щоб отримати відповіді інтенсивності впливу патології на загальне самопочуття пацієнток, оцінка позитивної чи негативної динаміки від отриманого лікування.

д.мед.н., професор Бербець Андрій Миколайович, професор кафедри акушерства та гінекології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Які корисні рекомендації може винести для себе практичний лікар з Вашої наукової праці?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Практичний лікар може на доопераційному рівні здійснювати вимірювання рівня мелатоніну у жінок з лейоміомою матки. Якщо пацієнтки не може з певних причин бути прооперованою, а рівень гормону нижче 100нг/мл, то для полегшення симптомів, покращення показників якості життя такій хворій можна запропонувати препарат мелатоніну в дозі 3 мг на добу, тривалістю 30 днів.

д.мед.н., професор Савка Іван Григорович, проректор закладу вищої освіти з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Які Ви бачите подальші перспективи Вашого дослідження?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. В подальшому, на мою думку, доцільно було б дослідити на гістологічному рівні вираженість рецепторів до мелатоніну в пухлинах міоми матки.

к.мед.н., доцент Булик Тетяна Сергіївна, доцент кафедри акушерства та гінекології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Скажіть, будь ласка, який патофізіологічний зв'язок між стероїдними гормонами та власне мелатоніном? Чи можна всім жінкам після 30 років профілактично призначати мелатонін?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. У нашому науковому дослідженні не проводилися кореляційні зв'язки між стероїдними гормонами та рівнем мелатоніну. Доцільність прийому мелатоніну з профілактичною метою потребує грунтовнішого та цілеспрямованого дослідження.

Запитання: 2. Чи було Вами проведено дослідження між тими хто дотримувався світлового режиму, та тих хто не дотримувався?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Пацієнтки, що працювали вночі належали до критеріїв виключення і до дослідження не входили. Тим які досліджувалися наголошувалося на необхідність нічного сну.

к.мед.н., асистент Дяк Крістіна Вікторівна, асистент кафедри акушерства та гінекології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Скажіть, будь ласка, чи були зміни в розмірах міоматозних вузлів після терапії мелатоніном? Можливо, Ви спостерігали регрес вузла?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. У нашому дослідженні ми проводили ультразвукове дослідження лише 1 раз, для уточнення діагнозу. Дослідження розмірів вузлів не передбачалося у нашому дослідженні. Це було б цікаво дослідити в наступному етапі вивчення цієї патології та впливу на неї мелатоніну. Адже оцінка даних в літературних джерелах та й отримані нами дані про зменшення оксидативного стресу і пригнічення ангіогенезу, свідчить про здатність мелатоніну призупиняти ріст та зменшувати симптоматичні прояви.

к.мед.н., доцент Рак Лілія Михайлівна, доцент кафедри акушерства та гінекології, Буковинського державного медичного університету, МОЗ України.

Запитання: 1. Чи спостерігали ви ефект мелатоніну при аномальних маткових кровотечах?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Пацієнтки з важкими аномальними матковими кровотечами належали до критерію виключення. Хворі до нашого дисертаційного дослідження відбиралися ті, яким відтермінування оперативного лікування не несло загрозу для життя.

Запитання: 2. Які ключові моменти патогенезу лейоміоми матки при недостатності мелатоніну Ви можете виділити ?

Аспірант: Дякую за запитання, дозвольте відповісти. Можемо виділити наступні фактори: гормональний дисбаланс, оксидативний стрес, перокисне окиснення ліпідів та патологічний ангіогенез.

На всі запитання здобувач дав вичерпні відповіді.

У науковій дискусії взяли участь: д.мед.н., професор Савка І.Г., д.мед.н., професор Андрієць О.А., д.мед.н., професор Бодяка В.Ю., д.мед.н., професор Бербець А.М., д.мед.н., професор Білоокий В.В., д.мед.н., професор Бодяка В.Ю., д.мед.н., професор Пенішкевич Я.В., к.мед.н., доцент Семеняк А.В., к.мед.н., доцент Рак Л.М., к.мед.н., доцент Ринжук Л.В., к.мед.н., доцент Бакун О.В., к.мед.н., доцент Ясніковська С.М., к.мед.н., асистент Дяк К.В.

Науковий керівник: д.мед.н., професор Юзько Олександр Михайлович дав позитивну характеристику здобувачу.

1. Виконання освітньо-наукової програми

Аспірантом Соколовим Б.В. повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до акредитованої освітньо-наукової програми «Медицина» Буковинського державного медичного університету. Аспірант Соколов Б.В. здобув глибинні знання в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність 14.01.01 – акушерство та гінекологія); оволодів загальнонауковою (філософською) компетентністю, що спрямована на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загально-культурного кругозору; набув універсальних навичок дослідника, зокрема, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобув мовних вмінь, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова акредитованої освітньо-наукової програми)

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Соколова Б.В. був затверджений рішенням Вченої ради Буковинського державного медичного університету від 01.10.2020 р. (протокол № 2). Науковий керівник, д.мед.н., професор Юзько Олександр Михайлович, завідувач кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету, МОЗ України. Термін виконання роботи: 2020-2024 роки.

Усі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранта виконані своєчасно, в установлени терміни, що підтверджено результатами проміжної та підсумкової атестації.

Дослідження проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів на базі ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня».

3. Актуальність дисертації. Актуальність дисертаційного дослідження обумовлена сталою частотою розвитку лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку. У дисертаційній науковій праці викладено сучасне рішення актуальної науково-практичної проблеми – покращення результатів лікування при лейоміомі матки. Задля цього проведено обґрунтування етіопатогенезу і розробка комплексу діагностично-лікувальних та прогностичних заходів у жінок репродуктивного віку, хворих на лейоміому матки.

Тому дисертаційна робота Соколова Б.В. є своєчасним, актуальним оригінальним дослідженням і відповідає потребам акушерства та гінекології.

4. Тема дисертації затверджена Вчену Радою Буковинського державного медичного університету як «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв'язки та підходи до лікування» (протокол № 2 від 01.10.2020 р.).

5. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану наукових досліджень Буковинського державного медичного університету і є фрагментом науково-дослідної роботи кафедри акушерства і гінекології «Збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінок та дівчат при акушерській і гінекологічній патології». Державний реєстраційний номер: 0121U110020. Термін виконання: 01.2021–12.2025 pp. Дисертант є співвиконавцем цієї роботи. У науковій роботі автор виконав фрагменти, які стосуються дослідження особливостей патогенезу лейоміоми матки, прогнозування перебігу, профілактики післяопераційних ускладнень, сучасні методи в тактиці лікування.

6. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна

Автор спільно з науковим керівником, доктором медичних наук, професором, завідувачем кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету О.М. Юзько, сформульовано ідею, мету та завдання дослідження. Науковець розробив основні теоретично-практичні положення дослідження, провів опрацювання джерел наукової літератури, в тому числі в базах наукових публікацій Scopus та Web of Science. Здобувач самостійно виконав підбір пацієнтів до клінічних груп; набір і обробку біологічних матеріалів, необхідних для виконання поставлених завдань; здійснив клінічні та спеціальні інструментальні дослідження, статистичну обробку, аналіз та узагальнення отриманих результатів, лікування в стаціонарному відділенні (в т.ч. оперативне) більшості пацієнток, які мали

діагноз «лейоміома матки» та були включені до груп дослідження. Дисертант написав усі розділи дисертації, сформулював висновки і практичні рекомендації. У наукових працях, опублікованих із співавторами, здобувачем самостійно зібрано та оброблено матеріал, здійснено огляд літератури за темою дисертації, узагальнено та сформульовано висновки. При підготовці наукових праць, які опубліковані у співавторстві, використано клінічний матеріал, статистичні дані та огляд літератури автора.

7. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень.

Дисертаційна робота містить новий і системний підхід до розв'язання актуальної наукової та практичної проблеми методів прогнозування і діагностики лейоміоми матки, профілактики і лікування.

8. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Достовірність та обґрунтованість наукових положень і висновків, сформульованих у дисертації, зумовлена правильно обраними методичними підходами, достатньою кількістю експериментального та клінічного матеріалу і використанням сучасних, інформативних методів дослідження, що відповідають поставленій меті та завданням роботи.

Наявний у дисертації ілюстративний матеріал повністю відображає об'єм проведених досліджень і містить необхідну наукову інформацію. Аналіз та узагальнення результатів дослідження зроблено ґрунтовно із залученням достатньої кількості літературних джерел для порівняння, а також підтвердження власних даних. Наукові положення і висновки базуються на результатах власних досліджень та достатньо висвітлені в опублікованих наукових працях.

Аспірантом проведена статистична обробка отриманих даних з використанням адекватних методів варіаційної статистики. Отже, отримані результати, наукові положення та висновки дисертаційного дослідження є обґрунтованими та вірогідними.

9. Апробація результатів дисертації

Основні положення дисертації оприлюднені на Міжнародному симпозіумі «Теорія та практика репродукції людини» (27-28 травня 2022 року), на Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інновації та онкопрофілактика в акушерсько-гінекологічній практиці» (18-19 листопада 2022 року); на щорічних науково-практичних конференціях співробітників Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 2020-2023); V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Нанотехнології і наноматеріали у фармації та медицині

(23 квітня 2021 року); Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики. 2024.

10. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації

За темою дисертації опубліковано 5 наукових праць (1 огляд літератури, 3 статті з результатами власних досліджень), причому всі публікації розміщені у фахових виданнях, рекомендованих МОН України для опублікування результатів дисертаційних робіт. Два з періодичних видань, де оприлюднені результати досліджень за темою дисертації, індексуються наукометричною базою Scopus і належать до квартиля Q4.

11. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Дисертантом особисто визначено напрямок роботи, сформульовано мету та завдання дослідження, методи дослідження, вивчення даних вітчизняної та закордонної літератури, проведення патентно-інформаційного пошуку, проведенні забору матеріалу, участь в операціях. Здобувачем власноруч створена комп'ютерна база даних, проведений їх статистичний аналіз, на підставі якого підготовлені до друку всі наукові праці, написані розділи дисертації, сформульовані основні наукові положення, які виносяться на захист. Деякі етапи дослідження здобувач проводив спільно зі співавторами, що відображені в наукових працях. Запозичень ідей і розробок співавторів публікацій не було.

Науковим керівником сформульовано ідею роботи та визначено тему. Дисертантом разом із науковим керівником забезпечені впровадження результатів роботи в навчальний процес, а також у практичну діяльність хірургічних відділень, про що свідчать відповідні акти впровадження. В опублікованих наукових працях використано фактичний матеріал дисертації.

12. Висновок Комісії з питань етики

Комісія з питань етики, щодо дотримання етичних принципів при виконанні дисертаційного дослідження Соколова Богдана Вадимовича на тему «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв’язки та підходи до лікування» позитивно оцінила наукову роботу (протокол № 5 від 15.02.2024 р.).

13. Характеристика первинної документації

Комісія з перевірки первинної документації дисертаційної роботи при Буковинському державному медичному університеті, провела перевірку первинної документації дисертації Соколова Богдана Вадимовича і дійшла

висновку, що представлені документи достовірні та повністю відповідають сутності виконаної дисертаційної роботи та вимогам до неї.

14. Перевірка дисертаційної роботи на наявність академічного плагіату

Комісією Буковинського державного медичного університету (голова комісії, д.мед.н., професор Булик Р.Є.; відповідальний за перевірку робіт клінічного профілю, д.мед.н., професор Гринчук Ф.В.) проведено первинну експертизу на наявність плагіату та порушень академічної доброчесності в дисертаційній роботі Соколова Б.В. на тему «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв’язки та підходи до лікування». Перевірка засвідчила унікальність (оригінальність) текстових даних у поданій роботі (96 %), що дозволяє стверджувати відсутність порушень академічної доброчесності в дисертаційній роботі в контексті літературних посилань щодо інших публікацій та інтернет ресурсів.

15. Оцінка змісту, мови та стилю дисертації

Дисертація викладена на 144 сторінках машинописного тексту, включаючи 10 таблиць та 25 рисунків, і складається із вступу, огляду літератури, розділу «Матеріали та методи дослідження», 3 розділів власних досліджень, аналізу і узагальнення результатів дослідження, висновків, практичних рекомендацій, списку використаної літератури, що містить 203 джерела (193 латиницею, 10 кирилицею), та додатків. Бібліографічний опис джерел літератури і додатки викладено на 37 сторінках.

Анотація двома мовами включає: характеристику послідовних етапів дослідження у відповідності до мети та завдань, отримані результати та висновки.

16. Новизна дослідження та одержаних результатів

Вперше проведено комплексне визначення рівнів мелатоніну, репродуктивних гормонів (естрадіолу, прогестерону), факторів ангіогенезу (VEGF, кінцевих метаболітів оксиду азоту NO), показників перекисного окиснення ліпідів та антиоксидантного захисту у пацієнтів репродуктивного віку, що хворіють на симптомну лейоміому матки, вперше відстежено патогенетичні взаємозв’язки між групами цих показників. Вперше виявлено, що вираженість симптомів лейоміоми матки залежить від рівня естрадіолу в крові таких пацієнтів, а також існує взаємозалежність між рівнем прогестерону в плазмі крові жінок з лейоміомою матки та вмістом малонового альдегіду в їхніх еритроцитах, і що ці взаємозалежності можна математично описати за допомогою рівнянь лінійної регресії. Вперше зроблено висновок, що оксидативний стрес в організмі жінок з лейоміомою матки активізується репродуктивними гормонами та перебігає за недостатньої активності анти-

оксидантної системи, складовою частиною якої є мелатонін, що призводить до підсилення ангіогенезу на тлі естроген-індукованої проліферації міометрію.

17. Практичне значення роботи

Розроблено і впроваджено в практичну медицину нові підходи для діагностики, прогнозування та лікування лейоміоми матки на фоні дефіциту мелатоніну як складової частини антиоксидантної системи організму. З метою зниження оксидативного стресу організму при симптомній лейоміомі матки запропоновано використання мелатоніну у складі лікувального комплексу при даному захворюванні у жінок репродуктивного віку.

18. Впровадження результатів дослідження в практику

Наукові розробки впроваджено у клінічну практику лікувальних установ міст, що засвідчують відповідні акти впровадження. Впроваджено в таких закладах: ОКНП «Чернівецька обласна клінічна лікарня»; «Центральна міська клінічна лікарня» міста Чернівці; «Чернівецький обласний перинатальний центр»; «Кіцманська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування»; «Сторожинецька багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування».

Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертаційної роботи використовуються у навчальному процесі на кафедрах: акушерства та гінекології та акушерства, гінекології та перинатології Буковинського державного медичного університету МОЗ України.

19. Відповідність змісту дисертації вимогам, що пред'являються на здобуття ступеня доктора філософії.

Дисертаційна робота Соколова Богдана Вадимовича на тему «Міома матки та мелатонінова система організму: клініко-патогенетичні зв'язки та підходи до лікування» є завершеним самостійним науковим дослідженням аспіранта, в якому містяться нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень, що розв'язують конкретне науково-практичне завдання в галузі медичних наук – акушерства та гінекології: розробка та патогенетичне обґрунтування нових методів ранньої діагностики лейоміоми матки на фоні дефіциту мелатоніну, обґрунтування нових підходів до патогенезу із розумінням ролі оксидативного стресу та аномального ангіогенезу, удосконалення комплексної тактики лікування хворих на лейоміому матки та оцінка її ефективності.

Висновок

Дисертаційна робота Соколова Богдана Вадимовича повністю відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування

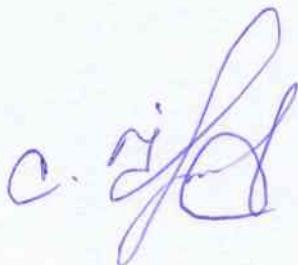
рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», Постановою Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 року № 502 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів» та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом МОН України від 12.01.2017 року № 40 і може бути рекомендована до офіційного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Засідання рекомендує Соколову Б.В. звернутися до Вченої ради Буковинського державного медичного університету з письмовою заявою про утворення разової ради.

Голосували «За» – 35 із 35 присутніх.

Голова засідання:

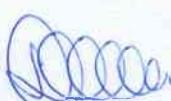
проректор закладу вищої освіти
з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків Буковинського
державного медичного університету,
д.мед.н., професор

Іван САВКА

Підпис	<i>Савкое</i>
засвідчує:	
Начальник відділу кадрів	
Буковинського державного медичного університету	

Список публікацій здобувача

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Соколов БВ, Юзько ОМ. Потенційний вплив мелатоніну на розвиток міоми матки у жінок репродуктивного віку (огляд літератури). Український журнал медицини, біології та спорту. 2021;6(5):45-50.
DOI: [10.26693/jmbs06.95.045](https://doi.org/10.26693/jmbs06.95.045).
2. Sokolov B, Berbets A, Shashi Kant Yadav, Yuzko O. Levels of melatonin and some indicators of angiogenesis, antioxidant system and lipid peroxidation in blood plasma in women with uterine leiomyoma. Cell Organ Transpl. 2024; 12(1):e2024121161(in press). Available from: <https://doi.org/10.22494/cot.v12i1.161>.
3. Соколов БВ, Бербець АМ, Юзько ОМ. Якість життя та рівні мелатоніну та стероїдних гормонів в плазмі крові у жінок з лейоміомою матки. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. 2024; 2:1-10.
4. Соколов БВ. Взаємозв'язок між скаргами, рівнем мелатоніну та деякими показниками стану антиоксидантної системи і ангіогенезу у жінок з лейоміомою матки. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. 2024; 1: 28-36. DOI 10.11603/24116-4944.2024.1.14658 .

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

1. Соколов БВ. Епідеміологія лейоміоми матки та вплив даної патології на фертильність жінки. Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Нанотехнології і наноматеріали у фармації та медицині (23 квітня 2021 року).
2. Соколов БВ. Зміни показників ангіогенезу, репродуктивних гормонів, антиоксидантної системи та перекисного окиснення ліпідів у жінок з лейоміомою матки, що отримали лікування мелатоніном. Перинатологія та репродуктологія: від наукових досягнень до практики. 2024.